

REDACTIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an .. 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 ..
Pe 1 lună .. 2 ..Nrii de Duminecă pe
an 4 cor.Pentru România și străinătate
pe an 40 franc.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502

Invățături.

(*) În altă parte a foii noastre dăm amănunte despre vărsarea de sânge întâmplată Duminecă la Nándorhegy (Ferdinandsberg), comitatul Caraș-Severin.

Cele ce ni-se împărtășesc, ne umplu de întristare. Intre jertfele căzute, sunt și români bărbați în floarea vârstei, pe urma cărorora plâng văduve și orfani.

Ear durerea noastră e cu atât mai mare, cu cât nefericiții au căzut nu într-o luptă în care să-și fi apărat drepturile, ci s'au stins atâtea vieți din pricina necunoașterii legilor și slăbiciunii celor mai mulți oameni săraci: beția.

Legea oprește adică pe ori-cine a pune mâna pe arma jandarmului. Tot așa, e oprit a pune mâna pe însuși jandarmul; în astfel de împrejurare jandarmul are drept să se folosească dearmă: să împuște ori să înfigă sulița.

Cel care s'a legat d'un jandarm a fost beat. Până să-l descalțare ceilalți mai treji, jandarmul a căzut la pământ. Ceilalți jandarmi însă au crezut că jandarmul e desarmat.

După regulă, aveau drept să împuște... nu însă înainte de a încerca întâiu a face rînduială cu vorba.

Judecătorul și cei în drept, trimiși la fața locului, vor descoperi întru cât jandarmii au călcat și ei legea. La toată întâmplarea, ei s'au pripit și vor avea să răspundă.

Ce folos însă pentru noi, Români, dacă unul ori doi jandarmi ajung o lună două închiși?... Prin asta nu învie frații noștri împușcați, nici nu se alină durerea celor în jale.

O învățătură putem trage însă cu toții: poporul neștiutor de legi să nu se ia după vorbele nesocotite ale oricărui tras-împins. Iată, și la Nándorhegy, lucrătorii s'au luat după sfaturile unui socialist de cei neștiutori de lege, a ținut adunare fără vre-o îngăduință, fără măcar a înștiința antistia cel puțin. În adunare socialistul fără știință de carte (unul cuminte altfel ar fi făcut și vorbit) i-a îndemnat la câte toate, oamenii s'au infierbântat și gata a fost năcazul.

Noi Români avem fruntașii noștri, cari luptă să lumineze poporul și să-i ușureze năcazurile și nevoile. Frații dela sate au îndeosebi conducători firești: pe învățători și preoți. După aceștia să se ia, iar nu după sfatul a te miri ce vântură-țară, care azi e aci, mâine sfântul îl mai știe unde.

De câteori frații dela sate s'au luat după îndemnul āstor-fel de „predicatori”, năcaz

mare au pățit. Să neiducem numai aminte de Aleșd, unde căzutu, d'asemeni, 30 Români de ploaia gloțelor și alți mulți ajuns-au în grea robie. Numai și numai pentru că s'au luat după sfaturile unor străini de neamul nostru, lăsându-se ademeniți cu vorbe deșerte și nevoid să știe de lege.

Se vede însă treaba că trebuie să pățim noi multe, nu-i destul o pățanie, până să învățăm minte.

Ne folosim deci și de acest prilej, pentru ca să facem luători aminte pe frații de pe sate: să se ferească mai tare decât de foc și de apă a intra în ceartă cu jandarmii. Ne caută ei și singuri destulă pricină, să nu ne mai îngreunăm starea legându-re noi de ei.

Și la alegeri — de ori-ce fel — și la alte prilegiuri, să ne ferim de ei și ori-ce năcaz am avea, să ne ducem nu la străinul prost, ci la părintele nostru cel bun și milostiv: la preotul satului, că acesta de bună seamă numai pe cale bună ne va îndrepta.

Căta vreme așa vom face, de multe rele

Szél! De două zile în cercurile politice din Viena și Budapesta se vorbește că noul guvern unguresc îl va face Széll. Incurând adică baronul Fejérváry își va da demisia și M. Sa va încredința puterea lui Széll.

Se dau deja și amănunte: Széll ar fi chemat în curând la audiență. Calea spre putere i-ar fi netezit-o contele Andrásy, care zilele trecute a fost la Viena și a vorbit în taină, cu ministrul de războiu Pittreich, căruia i-ar fi dat un memorandum cu privire la afacerile militare.

În aceeași vreme ziarele din Budapesta scriu că M. Sa ar fi zis: „Cât voi trăi, de coaliție nu vreau să știu”. La bursa din Budapesta valorile ungurești au și scăzut Mercuri.

Credința obștească este că dacă în următoarele 4-5 zile nu se va face înțelegere, va urma absolutizmul, domnia militară.

Alegerea dela Dobra. De două zile înalta Curie din Budapesta desbate asupra protestului înaintat de mai mulți Români împotriva alegerii de acum e anul la Dobra, unde, se știe, Ungurul Lazar a fost ales numai în urma mai multor volnicii ce ar fi săvârșit puterea fibirăiască, dar mai ales președintele.

Azi ori mâine Curia va aduce judecata.

Guvernul din Viena este și el în mare strâmtoare. Derschatta și Patzak, ca reprezentanți unul al Nemților naționaliști, cestalalt al Cehilor, au declarat că nu intră în guvern. Cehii numai așa sunt învoiți să spriginească pe Gautsch, dacă se face în Moravia o universitate și peste tot, dacă dreptul limbei cehe se recunoaște pe toată linia, lucru ce nu le place Nemților.

Dela adunările populare.

De Ioan Russu-Șirianu.

III.

În lupta grea ce s'a purtat anul trecut pe vremea asta, Români din cercul Șiriei și al Chișineului se minunaseră și încălziseră nu atât de vorbirile deputaților aleși, cât de ceace le grăiau doi țărani din Șiria: Nicolae Lăzărescu și Iova Amar. Căci, la urma urmelor, domni mai văzuseră și auziseră ei vorbind... „Asta li-e meșteșugul! D'aceea învață atâta carte!”... Dar țărani, dela coarnele plugului să vorbească întocmai ca din carte, asta nu s'a mai pomenit. Merse vestea ca de minune. Iar în unele sate de pe luncă țaranilor nici nu le veneau să creadă că și țaranii ce mă însoțeau sunt „plugari”... „Ci vor fi niște domni îmbrăcați în șubă”...

Drept vorbind, mă minunam și eu, măcar că Nicolae mi-e prieten din copilărie iar Iova fin, va să zică îi cunosc de când mă știu. Prilejul acela de luptă înălțătoare pentru neam, prilej pe care nu-l avusesem până atunci, îi făcuse însă vorbitori așa de străluciți, încât mă podideau lacrimile ascultându-i, marea mulțime sta ca încrămențată, iar când o covârșia fiorul de însuflețire, izbucnea în șigale, că socoteai să des-tepte și morții. La toată întâmplarea zguduise inimile noastre, că, în marea vorba să codească cineva și ca o imana pomucă merse vorba „să ținem împreună, că altfel nici Dumnezeu nu ne iartă!”... Sub izvoana bătrânului meu prieten Veliciu strălucea, se juca roua de lacrimă iar prietenii mai tineri Dr. C. Ardelean și Dr. G. Popovici clătinau din cap a minune și în tăcere sfântă cum îi ascultam, ne strângeam mâinile bucurându-ne că a dat Dumnezeu neamului nostru astfel de plugari.

Stăpânirea se luase și ea de grije. Văzând însuflețirea ne mai pomenită — mai ales după ce era lămurit că am câștigat și cea mai mare comună, Socodorul, cetatea tare a domnilor de Unguri — încercă să oprească pe Nicolae și Iova a vorbi și ei la adunări... Ci să vorbesc numai eu, căci ei „aștă”... Bieții notari și birae stăteau însă cu porunca în mână, nu îndrăsneau să zică măc în fața valurilor puternice de țărâ-nime care ținea s'audă vorbind „șuba”...

Și până n'am ajuns la Lugoj, astă toamnă, și eu așa am crezut: fratele Nicolae Lăzărescu și finul meu Iova Amar sunt cei mai buni grăitori țărani. După-ce am văzut și ascultat pe țaranul bănașan în adunarea dela Lugoj, am mărturisit cu bucurie că și în Bănaș sunt țărani cari în ce privește vorba sunt măestri.

Inchinare desăvârșită a trebuit să aduc însă în Bihor, după ce am vorbit cu Ioan Dragoș din Ursad și am ascultat pe Ioan Chiușdea din Lunșoara.

Pe Ioan Dragoș l'am întâlnit într'un birt, la Șoim. Era o vreme grozavă: ploaia, tina până în genunchi, Crișul revărsat și întuneric cumplit. În tovărășia prietenului Dr. T. Mihali și a tinerului Dr. D. Lascu, ajunsesem cu căruța popii din Ciubița la Șoim, ca d'acolo pe calea ferată să mergem la Beiuș. Până să vie „carul cu foc”, mai era mult și la stație — besnă. Am trecut deci drumul, la birt. În jurul unei mese stăteau niște

„Janus” institut de asigurare mutuală pe viață în Viena
— s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili —
este cel mai vechi institut mutual de asigurare pe viață
pentru Austro-Ungaria.
Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabrik
Lorchengasse Nr. 17. (Telefon 422.)

Se bazează pe legile mutualității, în puterea cărora acei Premii eține.
dentul capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de duel și sinucidere după 5 ani. — Asigurare gratuită pentru caz de război. — Fără timbru de poliță și taxă de stat. — Plătirea la moment.

Starea de asigurare	111.000.000 cor.
Sumele de asigurare plătite până acum	56.000.000 ..
Averea institutului	31.000.000 ..

Informațiuni in-

datoritoare da:

Români. Nici în samă nu ni-au luat, când am intrat în fumăria aia mare. Li-am dat însă binețe, li-am spus că suntem Români și că venim dela adunarea din Cociuba, unde lucruri frumoase s'au săvârșit. Nu știau atunci unde să ne așeze. Cel mai bătrân, Ioan Dragoș («cuseru cu popa din sat») a închinat în sănătatea noastră, ni-a spus că știau și ei de adunare, dar au trebuit să fie pe acea vreme în Beiuș... Eu li-am răspuns... În sfârșit am dat în politică.

Și vorbia așa de cuminte bătrânul Dragoș, încât nu știam să ne minunăm îndestul.

«Ce vor koșutaniile?», zicea. Să năcăjească pe M. Sa, om bătrân și cu atâtea griji? Vezi, eu n'am învățat carte, dar așa cuget cu creerii mei: noi Români facem mai cuminte, că noi bine știm, țara fără dare și fără cătane nu se poate. Ci noi dăm ce se cuvine Impăratului și nici cu Ungurii nu pricină căutăm. Noi nu cerem decât lege, noi nu vrem să luăm țara, ci s-o stăpânească M. Sa și toată viața lui în pace și sănătate. Da koșutaniile vreau să ia dela M. Sa țara. Asta nu-i cu cale!»

Intrebându-l cum a ajuns la judecata asta, ni-a răspuns: «Așa socot eu cu creerii mei... Dar să vezi, mărite domnule, că așa scrie și la «Tribuna»... Ni-o citește părintele, cuscrul, seara. Doamne, doamne, cum se luminează poporul!»

Asupra aceluiași lucru Ioan Chiușdea din Luncoșoara, spunea: «Noi, măriților domni, nu-l povestim pe Impăratul, căci așa credem, nu e cu cale copii să ridice mâna împotriva părintelui. Ear noi pe Impăratul îl socotim părinte, care de 57 ani ține pace și nu lasă vărsare de sânge între popoare... Noi avem un Dumnezeu în cer și un Impărat pe pământ! Dumnezeu ne dă sănătatea ear Impăratul ține schiptrul și păzește să ni-se deschidă și nouă oameni cu lumină și lege...»

Mai luminos nici un om cu carte n'ar putea să arate gândul și simțirea obștească a Românilor.

A lupta alături de asemeni țărani, a petrece printre ei, este o plăcere nespūsă.

Tot așa de adevărat este, că prin adunările populare ținute nu numai s'a deșteptat poporul, mulțimea mare, ci noi cărturarii am avut prilejul fericit să ne convingem ce comori avem în popor, ear din sânul acestuia, dintre țărani, au ieșit la iveală bărbați cu minte ageră și cu inimă caldă, încât îndoiială nu mai încap: cu astfel de fraji pornind la luptă, isbânda n'are să întârzie.

26 Ianuarie.

— Despre Criză. —

Azi se împlinește anul de când guvernul Tisza și întreg partidul liberal a căzut în alegeri. Și de un an kossuthiștii și celelalte partide întovărășite cu ei, au numărul pentru a putea cârmui, dar nu vor să ia puterea, fără a li-se dà ce earăși M. Sa nu poate dà, fără a-și tăia creanga de sub picioare.

Și astfel de un an țara e într'un hal cum n'a mai fost, dar n'a fost nici altă țară din lume.

Ca să se facă înțelegere, iarăși nu prea sunt nădejdi.

Fejérváry în Viena.

De trei zile întâiul sfetnic al M. Sale e la Viena, unde a fost primit de M. Sa. Se zice, că a dus cu sine un memorandum în care arată condițiunile, sub cari coalitia ar fi învoită a forma guvern.

Pe de altă parte însăși foile coalitiei scriu, că nu e nădejde, ca M. Sa să primească El memorandum dela partidele întovărășite, ci

*) Adică cei din partidul lui Kossuth.

M. Sa va chema în audiență pe Andrassy și-i va spune pentru ea din urmă oră, cum crede să porcească coalitia pentru a se face pace în țară.

Dacă partidele învășite nici după aceasta nu se vor cuinti, M. Sa aruncă toată răspunderea în sarcina lor.

Către popoare.

Se vorbește d'aseeni, de mai multe zile, că M. Sa are de gând să adreseze un manifest către popoarele sale, arătând în această scrisoare starea îngrijitoare la care a ajuns țara în urma purtării lui Kossuth și a tovarășilor săi.

După acestea arurma domnie militară.

Andrassy în Viena.

În Budapesta a sosit știrea că Andrassy a primit invitație de a se înfățișa înaintea M. Sale.

Dacă știrea se adevărește, e un semn că la Viena tot se mai crede încă și sunt nădejdi că în cele din urmă se va face înțelegere.

Instalarea din Bars.

Eri s'a făcut înălțarea în Aranyosmarót, reședința comitatului Bars. După ce nu s'a înfățișat nici un membru din congregație și nici un funcționar, fișpanul Sölyi Kálmán, l'a numit pe funcționarul din minister, care a venit cu dânsul, de protonotar, iar pe secretarul său de notar și a depus în fața lor jurământul.

Orașul a fost formal asediat. Mai multe companii de infanteriști, husari și vre-o sută jandarmi păzeau ordinea. Toate casele au arborat stindarde negre. Prăvăliile erau închise, pe uși cu afișe: «Din cauza dolului național, închis».

După ce și-a terminat treaba în sala comitatului, fișpanul ieși de cei doi cu cari e venit, a plecat cu trăsura la gară prin cordon militar. Mulțimea l'a hătădit, dar altă nenorocire nu i-s'a întâmplat.

Coalitia și Români.

„Aradi Közlöny“ de azi publică, după foile din Budapesta știrea că Francisc Kossuth n'ar fi primit încă nici până acum răspunsul partidului național român la invitația să ia pe azi parte la întrunirea partidelor ungurești în afacerea rezerviștilor.

Foile ungurești ori nu știu cele petrecute ori că întortochiază lucrurile dinadins.

Kossuth nu numai că a primit răspunsul președintelui clubului național român, dar așa se vede, nu-l arată căci nui vine la socoteală, ci din scrisorile foilor ungurești se vede cât de mult coalitiei i-ar plăcea ca Români să între și ei într'o tabără cu dânsa.

Din comitate.

Lugoj, 12/25 Ianuarie 1906.

La 25 c. s'a ținut congregațiunea extraordinară a comit. Caraș-Severin, convocată mai ales în chestiunea rezistenței municipale.

Ce a fost de prevăzut, s'a întâmplat.

Gălăgioșii de odinioara au desarmat și drept pupăză pe colac au mai votat și încredere protocolară comitetului suprem, care... prezentase apelații contra hotărârilor anterioare.

Astfel beșica de săpun s'a spart în comitatul

acesta. Cu încetul va reveni totul la văgașul din trecut.

Mai mult n'avem de zis.

Membrii congregaționali, aparținători partidului național român, au afirmat și de astădată poziția lor principială luată prin declarația ce au dat-o la timpul său.

Di Coriolan Brediceanu a tăiat în carne vie cu magistratul seu discurs, în care a dat un expoșeu caleidoscopic al situațiunei, în care a adus nenorocita politică de guvernament țeara.

Un singur protest n'a resunat contra expunerilor dlui Brediceanu.

Di vice-comite a dat o declarație corectă în chestiunea pretinșelor revolte românești, respingând cu indignare insinuările grețoase ale iperșovinștelor din Budapesta. Ca merit al dlui vice-comite subliniăm, că a făcut această declarație din îndemn propriu.

Tot di vice-comite a elucidat starea faptică a băii de sânge dela Ferdinandsberg, recunoscând, că întreaga nenorocire s'a provocat prin nesăbuitele agitații ale de actualul guvern prea alintaților socialiști. (Drapelul)

Telegrame.

Furtuni îngrozitoare. Fiume, 25 Ian. De trei zile furtuni îngrozitoare stăpânesc marea. Corăbiile nu pot să-și facă drumul. «Coronia» care trebuia să sosească eri, a înșușinat cu telegraf fără sârmă, că nu poate sosi, ci stă în marea largă, fiind valurile nespūs de mari și de furioase. Pe acest mare vapor sunt numeroși cari se întorc din America, unde n'au căpătat de lucru. Sunt într'o sărăcie cumplită.

Bancruță frauduloasă. Budapesta, 26 Ian. Face colosală senzație bancruța frauduloasă alui Salomon Strauss, mare negustor de piei. S'a descoperit nu numai înșelătorie, falsificare de cambii și înșușinat dar și spargere.

Calea mântuirii.

De Iosif Stanca.

Urmărind cu luare aminte deșteptarea poporului nostru, fără îndoiială vom afla că bărbați noștri de frunte, providențiali chiar, au dat totdeauna prea puțină însemnătate afacerilor noastre școlare, adevăratei culturi, din care isvorește adevărata bunăstare și fericire a unui popor.

Dacă afacerile noastre școlare ar fi avut adevărați apostoli, gala de jertfă, prin atâtea decenii dela organizarea noastră, fără îndoiială ca astăzi nu am fi în starea în care suntem.

Trebue să mărturisim că cultura noastră greșită din temelie. Înainte de a avea școale țării sate cu învățatori, bărbații înflăcărați ai neamului nostru au fondat «Societatea pentru fond de teatru român», «Asociațiunea pentru cultura și literatura poporului român», așezăminte cu țintă de a împrăști științele și artele. Dovadă că poporul nostru n'a fost copt pentru aceste așezăminte e că și aceste astăzi numai vegetează.

Nu se poate trage la îndoiială bunăvoința bărbaților, cari au dat viață acelor instituțiuni. Acele au izvorât din idealismul cel mai cald al inimii lor și astăzi suntem mândri că le avem. E vorba numai că totdeauna ne-au lipsit oameni practici și niciodată n'am învățat din pățania altora.

Adevărat că instituțiunile aceste au adus roadă mănoasă în decursul timpului, dar acestea — precum era firesc — n'au izvorit atât din însușirea poporului, ci mai mult din însușirea claselor culte.

Mersul natural al culturai noastre era să se înființat în locul întâiu un fond pentru ajutor

VÂNZARE MARE pentru transportare
toată marfa din magazin: articole
de sticlărie, porcelan și lămpărie se
vând la parte reduse

de prăvălie.

Rog P. T. public binevoiască a se convinge personal; cercetarea magazinului nu obligă pe nimeni la cumpărare.

Szabó Albert
liferant de curte a A. t. S.
archiducelui Iosif
Arad, str. Atczél Péter Nr. 1.
Telefon de oraș și com. 239.

rarea școalelor; în locul al doilea s'ar fi putut înființa «Asociațiunea» și numai în locul al treilea «Fondul de teatru român». Dacă s'ar fi ținut calea aceasta, am fi ajuns acolo, că ceea-ce se face astăzi într'un deceniu s'ar fi putut ușor face într'un singur an. Despre aceasta ne putem convinge din împrejurarea că alte popoare conlocuitoare cu noi n'au aceste instituțiuni, dar dacă au avut și au școale bune sunt mai înainte în cultură; pe când noi cu «Fond de teatru» și «Asociațiune» suntem mai înapoiți, având la coadă numai pe bieții Ruteni.

Aceste sunt ideile ce ne preocupă în fața aspirațiilor bărbaiilor noștri de valoare, aspirațiuni nu mai puțin ideale, decât a înaintașilor noștri. Acestor bărbaiți binemeritați, ca un cuvânt profetic răsună glasul încercatului luptător Eugen Brote: Să vă întoarceți la matcă! Școala este adevărata temelie pe care clădind înainte, vor veni toate dela sine.

Cât adevăr, ce tristă realitate în calculii acestui eminent bărbat! Datele referitoare la analfabeții de naționalitate română sunt îngrozitoare, în fața cărora nu poate fi om cu durere de inimă, pe care să nu-l preocupe afacerile școlare. E o rușine pe neamul românesc că în veacul poreclit «al luminilor» mai există sate românești, fără școale și fără dascăli. E un păcat strigător la cer pe neamul nostru că nu poate deslega «enigma» în veci nedeslegată, cu solvirea regulată alor 600 de cor. anual pe seama unui învățător, care sumă înzecit își aduce roadele sale.

Avem atâția analfabeți pretutindenea. Fiind vorba că la câștigarea drepturilor politice se va lua de basă scrierea, ce chemare sfântă, ce țelină grea de brăzdat are dascălul! Astăzi nu e de ajuns cursul regulat de zi, ci i-se cere fiecărui dascăl de a strânge în jurul său pe tineri și bătrâni în seriile de iarnă ca să-i învețe măiestria scrisului, căci neștiința pe lângă sine va aduce și o pierdere însemnată națională. Aceste jertfe dascălul le aduce bucuros pe altarul națiunii, dacă vede că la rândul său și el e plătit și cinstit.

Mai este încă un rău, care contribuie la lăfșirea neștiinței în popor.

Cea mai mare parte din tinerime, absolvând școala nu mai ia în mână o carte — fiind că nu le permit împrejurările să-și cumpere — până ce se trezește că nu știe nimic din cele învățate. Ce părghie națională s'ar aduce, dacă în mâna fie cărui absolvent s'ar pune o carte bine scrisă, o mică enciclopedie de cunoștințe trebuincioase în viață, o adevărată «Carte de aur», în care să fie atâta adevăr, atâta dragoste, în cât să fie în stare de a o ceti de o sută, ba de o mie de ori. Să fie tare legată, în piele, închisă în copcii, ca să poată rezista și ploii din traistă, și pulberii de pe grindă. Prin aceasta am putea salva pe mulți, foarte mulți din ghiarele întunecului. Editarea acestei cărți ar reclama o sumedenie de jertfe materiale, dar aceste ar aduce în curând roade bogate.

În direcția aceasta ne îndeamnă și dl Brote să ne cheltuim puterile și nu în «disperderi prin măcăciunile pustiului».

Trăim în vremuri grele, când sunt în primejdie cele mai scumpe așezăminte ale noastre. În zilele cele mai încercate ale neamului nostru totdeauna a trimis Dumnezeu pe omul cel ales, ca prin gura lui să ne vie mântuirea. Cuvintele dlui Brote sunt cuvinte profetice — și când acestea se vor întrupa putem ști, că nu e departe mântuirea!

O știre bună.

Privitor la concertul și balul pe care-l va aranja tinerimea cultă aradană, ni-se comunică următoarele: Comitetul aranjator, în frunte cu Dr. C. Iancu, avocat, a hotărât ca petrecerea și concertul să se țină Joi 22 Februarie.

Fiind vorba de sp filantropic — ajutorarea școalei de fe — marele nostru artist Dumitru Popovi, directorul Conservatorului de muzică di București, celebrul bariton admirat în lum întreagă, a consimțit să dea valorosul concurs. Mult s'ar bucura, d'asemeni, societatea aradană și cei din jur, dacă tinerimea v:putea obține și concursul d-nei Lucia Ozma, care astă-vară, la serbările din Sibiu în opera «Moș Ciocârlan» a încântat fiecea întregii români adunată acolo. Ne ple a crede că doamna Cozma nici nu va reiza să dea binevoitorul sprijin unui scop iobil.

Măcelul dela Nándorhegy.

— Raport special. —

Socialiștii și greva lucrătorilor dela fabrica de fer de Ferdinandsberg (Nándorhegy). — 8 bărbați împuşcați și rămași morți înaintea cancelariei fabricii. — 5 bărbați grav răniți și cinci ușor răniți.

În ziua de Anul-Nou președintele socialiștilor din Lugoj — la învătarea lucrătorului Fazekas și soții, au sosit în Ferdinandsberg și în pădurea numită «Gaiul Maltui» au ținut o adunare socialistă, al cărei rezultat a fost că, peste 120 de lucrători s'au înscris ca membrii ai partidului socialist.

Despre ținerea adunării n'a fost avizată, dară nici cunoștința n'a avut autoritatea comunală.

Adunarea și hotărârile ei s'au ținut în taină și numai la vre-o 4 zile a ajuns la cunoștința administratorului societății că s'a ținut amintita adunare și că între lucrători sunt unii cari cu zel neobosit agită pentru înscrierea tuturor lucrătorilor în partidul socialist.

Administratorului după mari sfotări îi succede prin mijlocirea a doi lucrători, — a câștigat lista celor înscși și a atia pe inițiatorul și agitatorul principal — în persoana ungerului Fazekas, care deși numai de 7 luni lucrează în fabrică, — însă în acest scurt interval cunoscând nemulțămirea lucrătorilor față de mitarnicia măsirii ai diferitelor ateliere; foiosindu-se de aceasta împrejurare și cu ajutorul vorbelor necontrolate ale socialiștilor din pădurea — în câteva zile se face stăpânul lucrătorilor germani, slovaci și români, — proverbial prin purtarea pacinică și supunere exemplară față de autoritățile societății.

Directorul central din Kalán care se afla în obicinuita inspecționare a fabricii, împreună cu administratorul — Sâmbătă în 20 l. c. st. n. îi abzice lui Fazekas lucrul. Cei 500 de lucrători la signalul dat de dânsul — părăsesc atelierele — și proclamază greva generală.

Duminecă dimineața toți lucrătorii îmbrăcați sărbătorește se prezintă înaintea cancelariei și pun condițiunile:

1. Fazekas să fie primit în lucru.
2. Cei doi trădători să fie înlăturați din lucru.

Sosește protopretorele Tabajdy din Caransebeș — și încep pertractările între esmișii lucrătorilor și administrația fabricii.

Fazekas este deținut cu ajutorul gendarmeriei din Ohababistra, constătătoare din 4 gendarmi și 2 soldați ai reg. 31 împărțiți pe lângă aceasta gendarmerie.

Ajungând la cunoștința lucrătorilor arestarea lui Fazekas, nemulțămirea crește și lucrătorii pretind slobozirea lui Fazekas.

Neputându-se ajunge la înțelegere lucrătorii cu administrația fabricii — protopretorele pela orele 5 și jumătate d. a. părăsește fabrica — spunând lucrătorilor că, merge la locuințele celor doi lucrători și va insista ca să abzică de bunăvoe din lucru — însă și Fazekas va fi scos din lucru.

Gendarmeria rămâne în ajutorul administrațiunii societății.

Mulțimea lucrătorilor după mărturisirea persoanelor neinteresate — era liniștită, — însă prețind slobozirea lui Fazekas.

Imediat după plecarea protopretorelui doi lucrători germani Ioan Pitel și Mihail Pinsner în stare de beție, voiesc să smulgă unui gendarm arma, — gendarmul lunecând cade; la ceea-ce îndată au urmat descărcarea armelor și 8 lucrători au rămas morți la fața locului; 10 înși mai greu și mai ușor răniți.

Ioan Titel și-a plătit cu viața prinderea baionetei — însă pe lângă dânsul cei 7 au fost cei mai harnici, cruțători și morali lucrători au căzut jertfă armei ucigătoare.

Zeci de orfani deplâng pe iubiții lor părinți și susțitorii lor. Ce vor face acele suflete nevinovate???

Lucrătorii români deplâng pe colegii lor: Nicolae Simonescu, Nicolae Românu și Ioan Birău, cari în toate privințele au fost adevărat modeli. Doarmă în pace aceste suflete nevinovate.

Seara la 10 ore a sosit o companie de soldați dela reg. 43 din Caransebeș sub comanda căpitănelui Kramer.

Luni și Marți s'a făcut cercetarea din partea protopretorelui Tabaidy — sosind Luni seara și vice-comitele Fialka.

Mercuri au fost înmormântate nefericitele victime.

Beția celor doi lucrători a fost cauza acestui măcel îngrozitor. Pacinicilor lucrători nici prin minte nu le-a trecut vărsarea de sânge.

Ca de încheiere vă zic vouă fraților români din Ferdinandsberg — păziți-vă de beție și nu dați ascultare tuturor veneticilor; ci în toate năcazurile voastre vă încredeți în ajutorul și întrevinerea adevăraților voștri conducători.

Nădăduim că, administratorul fabricii dl Ioan Trompler — cu cunoscuta-i energie și dreptate va disciplina pe măestrii cei mitarnici — restabilind pacea și încrederea lucrătorilor față de autoritățile fabricii. Bistreanul.

Din străinătate.

Alegerile din Anglia. După telegramele din Londra până acum s'au ales:

- 278 liberali,
- 36 din partidul muncitorilor.
- 79 naționaliști.
- 117 conservativi.

Total: 510.

Majoritatea liberalilor în proporție cu partidele celelalte 46 (278:232). dacă adăugăm și partidul muncitorilor (36), atunci majoritatea e de 118 (314:196). Ținuta viitoare a partidului muncitorilor în general preocupă mult opinia publică a englezilor; eri ministrul president Campbell-Bonnerman (în Lambert), și Chamberlain (în Hares Orven), au pertractat tot această chestie. Ministrul president în vorbirea lui a spus următoarele:

«Dacă Chamberlain a profetizat înfrângerea, atunci pleacă diu presupunerea că-i va reuși să câștige partidul muncitorilor pentru înființarea vămii de ocrotire. Eu — zise ministrul president — eu nu mă tem nici de Chamberlain, nici de luptătorii casei de sus și resping presupunerea, că deputații partidului liberal al muncitorilor ar fi dușmani ai averii. Ear Chamberlain a desvoltat ideea, că reforma vămii e singurul mijloc pentru a depărta primejdia, care amenință comerțul și lucrătorii Angliei. Poporul a fost un timp în rătăcire, dar fără 'ndoială nu peste mult se va desmetici și atunci va veni la rând învingerea unioniștilor.

Londra, 24 Ianuarie. În Worcester a fost ales Auster Chamberlain cu 11.129 voturi, față de Morgan candidat liberal, care a avut numai 5763 voturi.

CANCELRIA ARCHITECTULUI ROMÂN

IOAN NIGA.

Arad, Jozsef főherceg-ut. Nr. 1.
(Lângă banca „Victoria“.)

Pregătește planuri și specificări de spese pentru edificii publice și private, primește lucrări în sfera arhitecturii mai înalte, cenzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifică și restaurează biserică în mod artistic, din care cauză o recomandăm îndeosebi d-lor parochi. Trimite planuri, schițe, specificări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuit.

Insemnare privitoare la plă-tirea lucrărilor notarilor.

1. Contract ori învoială	Cor. fil.
a) dacă averea nu trece de 500 cor. se plătește	4
b) dacă averea este de 500 - 2000 c. se plătește	6
c) dacă averea trece de 2000 cor. se plătește	8
2. Rugare, apelată (afară de cele de sub 16 se plătește	4
3. Transcrieri pentru fiecare pagină se plătește	50
(pe fie-care p. trebuie să fie cel puțin 32 șire)	
4. Atestate, dovediri în afaceri de dare, dovezi în casuri de focuri	1
5. Obligațiuni	
a) până la 500 cor. se plătește	1
b) peste . . . 500	2
6. Cuite	40
7. Invoieli de a se șterge datorii	
a) până la prețul de 100 c.	1
b) dela 100 cor. în sus	2
8. Pentru copia autentică a coalelor de cadastru se plătește	2
9. Rugări în afaceri de cătanie	6
10. Rugări în privința dovedirii dreptului la ceva, se plătește	2
11. Redactarea mapei unei averi dacă este deosebit și nu se cuprinde în contractul făcut de notar:	
a) dacă mapa e numai despre o avere ori o parte (parcelă) dintr'o avere	1
b) dacă sunt mai multe parcele, după fie-care se plătește	50
12. Traducerea în ung. a cărților de botez	1
13. Descrierea de persoane	40
(cele trebuincioase la cererea de pasaport se fac fără plată)	
14. Pășuș pentru vite (ori câte ar fi) transcrierea de pășuș	10
atestat de sănătate scris pe pășuș	06
(Banii pentru pășușuri merg în lada satului)	04
15. Prețuri	
a) până la 500 coroane	2
b) . . . 1000	3
c) . . . 2000	4
d) . . . 6000	5
e) . . . 8000	6
f) peste . . . 8000	8
16. Apelate în afaceri de dare, stample și alte asemenea lucruri:	
a) dacă rugarea e în afacere de 20 cor. în jos se plătește	1
b) dacă rugarea e în afacere până la 50 coroane se plătește	2
c) dacă rugarea e în afacere dela 50 coroane în sus, se plătește	3
17. Mărturisirile sarcinilor de camătă se iau la protocol fără plată.	
18. Identitatea personală ori vidimarea subscrierii se plătește	1
19. Imputerniciri și declarațiuni	1

În numărul viitor vom da însemnările privitoare la prețurile pentru lucrări în afaceri de lăsământuri și moșteniri și a lucrătorilor.

Cât însemnăm, atâta arc drept să ceară notarii, și nu mai mult. Atâta e hotărât dela vicisăpănie.

Contra armatei rusești.

Generalul Terpițki, care a comandat al doilea corp de armată în Mandjuria, a murit nu de mult la Cannes, în urma rănilor primite.

Generalul Terpițki a fost unul din ostașii de frunte ruși, care a avut curajul, să spună cu mult înainte de începerea războiului, tot adevărul în privința relei stări a armatei și a furturilor din armată.

Încă de acum zece ani generalul scrisese un răspuns revistei «Messenger d'Europe», una din cele mai bune reviste rusești. Revista pusese ceteritorilor sei următoarea întrebare: «Cum se face că armata rusească n'are nici un general la înălțime?»

Generalul Terpițki răspunsese îndată, dar abia acum după ce s'a dat libertatea presei, răspunsul său a putut fi publicat.

«Generalii nu cad din cer, răspundea generalul Terpițki, ei sunt fructul armatei, carnea și sângele ei. În aceasta privință regimul birocratic a făcut ca armata să fie earpă; sub influența sa armata rusă a încetat să mai producă buni generali de campanie, dar în schimb a produs o pleoră de generali, cari va duce desigur armata la înfrângere».

«Ofițerii din gardă, arma generalului Terpițki, erau totdeauna siguri că vor fi numiți la comandamente, cu toate că erau proști și prea bătrâni.

«Un general bătrân e 78 de ani, dela curte, care de zece ani nu mi încălcase pe cal, a mărturisit însuși că în viața lui nu avusese răbdarea să citească o carte despre arta militară, și că de altfel, aceasta era de pșos: ajunge să privească pe toți subordonații să ca pe niște sclavi.

În fruntea celei de a treia circumscripțiuni militare a stat ani îndelungați un foarte bătrân general, care nici nu se mai interesa de lucrurile privitoare la armată. El lasă toată grija administrației în mâna adjutantului său un leneș și depravat».

În 1900, acest general, care comanda divizia 4-a, era fizicește așa deslab, că inspectând brigada generalului Terpițki, rămânea în landoul său, si-lindu-se să țină ochii deschși.

O mulțime de asemenea generali, cari nu se puteau ține pe picioare s'au dus în Mandjuria să se bată cu japonezii.

«Într'o zi, scria generalul Terpițki, am asistat la niște manevre pe cari le conducea generalul N...; era beat și trata pe toți ofițerii puși sub ordinele lui brutal și grosolan. I-am spus că n'am nici o încredere într'o armată ce se lasă să fie tratată astfel».

Și generalul Terpițki adaugă această cugetare amară:

«Armata noastră, sub influența regimului birocratic, a devenit o grămadă de sclavi, și sclavii, după cum se știe, nu dau nici lei nici eroi!»

Apoi generalul cercetează starea de spirit a armatei în timp de pace, și din nou, face tabloul următor:

«Armata noastră, zice el, este proastă, fără știință de carte și antipatriotică. Sărmanul nostru popor înfomeiat și ținut în întunec, nu poate fi un popor însuflețit de sentimente patriotice, căci toată grija lui e să nu moară de foame. Cât despre război, poporul înțelege că noi înghijim acolo milioane cari sunt ale lui, în timp ce dănsul moare de foame, în întunec și în mizerie, de oarece nu se găsec bani pentru instrucțiunea lui, și pentru ridicarea lui economică.

«Am făcut campania din China și am prevăzut catastrofa ce se aștepta. De mai multe ori în rapoartele mele, mi-am comunicat temerile statului-maior. Dar Alexief un încăpăținat, n'a vrut să înțeleagă.

Generalul Terpițki trece apoi la capitoul furturilor:

Când a avut nevoie de o cheltuială de 300 de ruble pentru un lazatet, cererea ce a adresat-o în Martie 1904 n'a fost aprobată de cât în Iulie 1905. Dar pe de altă parte, când generalul K... deveni ministru de război, declară că are nevoie de o nouă casă. În trei zile i-se căută o casă pe cheiul Moika, care costă pe guvern 1,000.000 de ruble și se deschise un credit anual de 60.000 de ruble pentru încălzitul și luminatul casei.

«Ministrul de război are totuși un palat, care fu dăruit pe viață generalului Vanovski cu 60.000 de ruble pe an pentru întreținere».

Ministrul de război și-a exprimat dorința de a avea o locuință de țeară lângă Valta. Firește, că această dorință a fost ascultată îndată, ceea ce a costat pe guvern 25.000 de ruble pe an.

Într'o zi ministrului îi veni alt gând: acela de a avea o corabie pe Neva. Îndată i-se făcu dar care costa 30.000 de ruble pe an, cu toate, că ministrul nu-l întrebunța de cât de 2—3 ori pe vară.

Cu toată leafa sa de 32.000 de ruble și cu toate, că cheltuielile îi erau înapoiate generalului K... a cerut să-i mai dea 8000 de ruble pe an, fiindcă conducea și trupele finlandeze, pe cari de altfel le suprimate.

Șeful său de siat major primea 18.000 de ruble pe an, afară de întreținerea sa, apartamentul și un echipagiu. Totuși găsi mijlocul să-și facă în

cinci ani gratificații, cari se ridicau la 50.000 de ruble.

Generalul Terpițki adăogăcă a vrut să se mângăie cu ideia că furturile erau și mai mari în alte ministere, dar din potivă, acest gând nu putu de cât să-i mărească tristețea.

«Astfel, zic ei, când Sipiaguine deveni ministru de interne, își începu activitatea prin a schimba palatul ministerial și locuința sa, după propriile sale desemnuri. Pentru satisfacerea acestei fantazii cheltui 600.000 de ruble, luate din vistieria țarei».

Și generalul Terpițki zice cu durere:

«De ce în alte țări miniștri trăesc ca niște simpli burghezi? Am fost primit de mai multe ori de contele Caprivi în casa sa. El locuia cu sora sa mai mare, în strada Leipzig, un apartament de șase camere, la al treilea etagiu, și ieșea în trăsură de piață. De ce oare trebuie ca în țara noastră, — cea mai săracă din lume, unde jumătate din populație moare de foame, — miniștrii și înalții funcționari să trăiască în palate cu tot atâta fast ca și țarul?»

Această mărturisire n'a fost scrisă nici de un revoluționar, nici de un antimilitarist, ci de un foarte bun și eroic general din nenorocita armată rusă...

Este de nădăjduit că această stare de lucruri va înceta, îndată ce guvernul rus va intra cu sinceritate pe calea constituțională. Aceasta e dorința tuturor patrioților ruși, atât civili cât și militari: scrisoarea postumă a generalului Terpițki, pe care a publicat-o de curând Revista literară din St. Petersburg, este cea mai bună dovadă

NOUȚĂȚI.

ARAD, 26 Ianuarie 1905.

Vremea, de patru zile, este nu se poate mult frumoasă: iarnă cum s'ar fi căzut să fie înainte de Crăciun. Intre economi bucuria e mare. Mă ales că dacă venea frîgul fără zăpadă, ar fi putut nimici sămănturile de toamnă.

— **Concert și petrecere.** În cercul tinerimei culte aradane se fac mari pregătiri pentru concertul și petrecerea ce se va ține în luna viitoare. S'a obținut concursul unor artiști și artiste de valoare. Preparat vele promit o petrecere rară în felul ei.

— **Darea de seamă a deputatului Dr. Ștefan C. Pop în comuna Drauț.** Zi de săptămână a fost pentru noi ziua de 21 Ianuarie, când văzurăm în mijlocul nostru pe iubitul nostru deputat Dr. Ștefan C. Pop.

Duminecă încă de dimineață toți erau îmbrăcați în haine de sărbătoare.

La 7 oare, un șir lung de trăsuri sub conducerea inv. George Popa, au plecat spre întâmpinarea deputatului la gara dela Ternova mare, dăugându-se la acestea și din Ternova. Astăzi întreg convoiul între cântări de veselie au plecat spre comuna noastră.

Însuflețirea a ajuns la culme, când bravul neret sub conducerea inv. Traian Debeleac a întâmpinat banderiu la marginea comunei.

Ajunși la biserică iubitul nostru deputat participat la sta liturgie.

Biserica eră ticsită de public cu dorul ca să vadă alesul lor iubit.

După sfârșitul sfintei liturgii iubitul nostru prin cuvinte binemeritate binecuvîntează pe putatul nostru, ear corul îi întoarnă un «măi ani».

La 11 ore, după ce preotul nostru M. I prin o vorbire bine simțită din nou binevenite pe iubitul nostru deputat, Dl. D. St. C. I. urcă tribuna și îi vorbește poporului cu pătrundere, că acesta între lacrimi de buclă aclamează frenetic pe alesul lor și îi dorește ani ca să poată lucra pentru deșteptarea mului său.

«Fi-ți blânzi ca porumbi și isteți, ca șerpi» «grijiți iubiți frați, căci partidele azi răzvălă mai târziu totuși se vor împăca și atunci și suba voastră vor bea «aldănașul».

Acestea erau sfaturile părintești ale iubitului deputat.

Prin freneticele strigări de «Să trăiască» deputatul își termină darea de seamă, iar poporul plin de speranță în un viitor mai fericit se împartează fiecare la ale sale.

După sfârșitul dării de seamă, toți oaspeții au luat parte la masa comună a iubitului nostru preot M. Pop.

La 3 ore prea iubitul nostru deputat a plecat cărâși către casă, însoțit fiind de un convoi lung de trăsuri până la gară.

Tot cu aceasta ocaziune dl Dr. Stefan C. Pop, remunerat mai mulți elevi ai școlilor noastre, iar pentru augmentarea fondului corului vocal a dăruit 20 cor. G. P.

— Primatele țării bolnav pe moarte.

Se vestește, că primatele *Vaszary Koloș* capul bisericii romano-catolice s'a îmbolnăvit pe moarte. Jeri seara a fost provăzută cu sfintele taine. Om bătrân fiind, doctorii nu prea au nădejde de scăpare.

— **La înmormântarea mult jeliutului** protop. Constantin Gurban au luat parte fruntași din toate părțile. Eată aci lista comiectă:

Au pontificat il. Sa Vas. Mangra, Prea Cuv. Sa R. Ciorogar, Cornel Lazar prbiter, Halmagi, I. Georgia Buteni, C. Ursuț și Petrași Sepreus, I. Popovici Berechei, I. Vuculescu Șoimoș, I. Mihulin B. Sebeș, N. Vesalon Arad, N. Drăganca Galsa, I. Nica Almaș, D. Popovici Cernei, I. Morari Beli, Z. Milian Dezna, I. Dronca Șicula, I. Micluța Govoșdia, I. Iercoșan Pâncota, I. Popovici Bârsa, preoți, cari au servit. E. Ioldea Halmagi, C. Lazar și Dr. I. Suciuc diac. Arad.

Preoți oaspeți: I. Monța Șicula, Tr. Mager Satoru, I. Morari Măderat, M. Gergari Moroda, Tr. Terebenț Galsa, I. Leuca Pâncota, P. Zasio Seleuși, G. Popovici Talpoș, I. Moga Iermata, apoi I. Grăsnic Mocrea, I. Puscași Gurba preoți gr.-cat. Dr. C. Sorban B.-Ineu preot rom.-cat. mai departe preoții, învățătorii și advocații români din loc.

Învățători oaspeți: I. Vidu Lugoș, M. Vidu Halmagi, N. Boșcai Bodești, Verșigan, Popa, Bârsa, Costin, Mregea Moroda, Vlăjica Iermata, Tomuța Revețiș, Butari, Sandru, Seleuși, Balint, Crucean, Șicula, T. Sirca Măneru I. Borlea Bocsig, I. Roșu, P. Perva, Buteni, Floruși Aldești, Constanța Muntean Buteni, Iulia Dârlea B. Ineu, A. Bojoc Arad, St. Hereț Reptsig apoi: I. Voștinaru Beli, Vidican Mocrea inv. gr.-cat.

Oficiile din loc: Iud. cerc. reprezentată prin judele Megyesi, adm. prin pretorele T. Vuculescu, banca din loc prin direct. Carton, școala de stat prin direct. Schvigel și Csapó, fabrica de mobile prin directorul sãn, ant. com. prin notarul com. Strasser, Dr. Gyarmathi not. public, Dr. László adv., Dr. Dr. Csillag, Dr. Fekete. C. Rați magistru post. B.-Ineu. Oaspeți: Protopret. Mladin, ref. G. Serb Arad, proprietarii: Chera, Căcinea și Brassai, not. Magyari Mocrea, Dr. Fülöp, B.-Ineu, S. Petcovici și Turek, Dr. I. Suciuc dep. Arad, Mihai Velici Chișineu, George Popa tutor com. Buteni, I. Mărcuț not. Mocrea.

Țărani din comunele: Buteni, Șicula, Mocrea Măneru, Bocsig și Reptsig.

— **Alegerea de membri la congregația din Dobra nimicită!** »Libertatea« din Orăștie vestește că alegerea de membri la congregație, ce s'a săvârșit în 11 Noemvrie 1904, și unde lista românească, căzuse în urma blăstămățiilor săvârșite de birii administrației de acolo, a fost nimicită de cel din urmă for la care s'a apelat: de **Curia administrativă.**

Apucăturile neiertate ale slujbașilor au fost adunate mănunchiu de fruntași români dobreni, de protopop *Iosif Morariu* și soții și s'a dat apelată la comitat prin advocatul *Dr. Iustin Pop*, ca să se nimicească alegerea.

Scumpii noștri domni dela administrația comitatului însă — scrie »Libertatea« — s'au făcut ureche surdă și — au dus recursul mai sus, până la Curia administrativă din Pesta, arătând cât de nelegiuț s'a făcut alegerea, că între altele *notarul Huts*, a împărțit și imbiat ședule la alegători (Cum se face aceasta în cele mai multe locuri N. R.) amestecându-se prin asta în libertatea lor, și alții asemenea ca și ei, — **Curia administrativă a nimicit alegerea întregă, nu numai pe motive de formă ci și pentru că s'a dovedit că notarul numit a imbiat și a împărțit fi-**

dulele la oameni, pentru că zice însași Curia, alegerea n'a mai fost liberă și n'a fost arătarea voinei alegătorilor!

O învățătură și o pildă are va trebui urmată pretutindena unde se fac nișelii din partea slujbașilor. Și unde nu se fac'

— **Conferența internațională din Algeciras.** Din prilejul cofereței marocane, ziarele se ocupă și de orașelul, care a primit între zidurile sale pe delegații puțurilor.

Algeciras a existat ca oșă încă pe timpul Romanilor și se numea Iulia transducta.

La a. 711 Maurii au început cucerirea Spaniei, ocupând întâiu acest oraș, căruia i-au dat numele în limba lor.

Algeciras însemnează în limba arabă insulă.

Astăzi Algeciras a ajuns censtrul istoriei antimporane.

În cursul istoriei i-se mui amintește numele la 1344, când Alfons XI. de Castilia i-a gonit pe Arabi din acest loc întărit, iar la 1801 generalul francez Linois a bătut flota engleză de sub comanda lui Saumarez în rada dela Algeciras.

Astăzi orașul are o populațiune de 12 mii locuitori și este capitala unui district.

Peste baia din Algeciras se poate vedea până la Gibraltar, iar coastele marocane încă nu sunt mai departe de 12 klm.

— **O ciudățenie.** În toate ziarele s'au dat fel de fel de amănunte în privința lui Armand Fallières, președintele acum ales al Republicii franceze. Nici unul n'a spus însă de are copii sau nu. În »Die Zeit« vedem că are o fiică și un fiu, André, acesta în vârstă de 30 de ani și avocat în Paris. Ciudat e că Armand Fallières, candidatul radicalilor și al Corabiștilor e căsătorit catolicește și că și-a crescut copii în religia catolică; pe când Doumèr, candidatul clericalilor și al naționaliştilor, e liber cugetător și nu și-a botezat copii.

— **Stipendii pentru fii de grănițeri.** Pe anul 1905/6 sunt vacante mai multe stipendii din fondul de studii al fostului confiniu militar, și anume: 1 stipendiu de 600 cor. pentru politehnicul din Budapesta, 1 stipendiu de 600 cor. pentru academia montanistică din Șemniț, 3 stipendii de câte 240 coroane pentru școale medii și 2 stipendii de câte 200 coroane tot pentru elevi dela școalele medii. La aceste stipendii sunt îndreptățiți în prima linie fii săraci de ai foștilor grănițeri, iar în a doua linie elevi săraci, ai căror părinți sunt cetățeni de-ai comunelor din fostul confiniu militar și toți trebuie să arate progres în studii foarte bun, sau cel puțin bun și purtare morală bună. Petițiile pentru stipendii trebuie adresate la ministrul de culte și instrucție publică și prezentate la direcțiunea institutului de învățământ, unde respectivul își face studiile. Ele trebuie instruate cu index sau cu testimoniul școlar de pe anul trecut, cu atestat de sărăcie și cu atestat pentru dovedirea faptului că concurentul e fiu de grănițer sau părinții lui sunt cetățeni ai vre-unei comune din fosta graniță. Terminul de concurs e 10 Februarie n. 1906. Petițiile prezentate după acest termin sau cari sunt trimise direct la ministru, nu vor fi luate în considerare.

— **Syndon iertat.** Mulți poate își mai aduc aminte de drama sângeroasă de dragoste al cărei erou a fost Syndon, pictor din Paris.

Cu câțiva ani înainte, Dawid bancher din Paris cu soția era în vilegiatură în una din luxoasele băi din Normandia. Doamna avea relații cu Syndon, a cărui cunoștință a făcut-o atunci, pe când pictorul îi făcea portretul. Syndon nici la băi nu o părăsi pe d-na David. Soțul a început să bânuiască și l-a luat la răspundere pe pictorul, cu care luându-se la ceartă l-a bătut bine cu bastonul. A doua zi David se plimba pe țărmul mării cu nevastă-sa. Deodată s'a ivit în calea lor Syndon și fără nici o vorbă l-a pușcat pe bancherul. Cazul acesta produsese mare senzație atât în public cât și în presă.

Curtea cu jurați l-a condamnat la 15 ani temniță pe pictorul ucigaș. De atunci nu s'a mai auzit nimic de Syndon.

Acum jurnalul oficial francez aduce știrea că președintele Loubet, la recomandăția ministrului de justiție l-a iertat pe pictorul, care suferea de pept încă înainte de a săvârși crima, iar în temniță sănătatea i-s'a sdruncinat și mai tare.

— **Un însemnat eveniment.** E bună pentru ceva și autocrația; aceasta a dovedit-o de curând țarul printr'un ucaz publicat zilele acestea.

Prin acest ucaz se pun la retragere nu mai puțin decât 19 generali membri ai consiliului de războiu, reprezentând în covârșitoare majoritate înalta biurocrație militară.

Toți ofițerii aceștia puși la retragere s'au opus cu energie reformelor care au fost considerate ca indispensabile în armata rusă. Ei au acum prilegiul să se convingă că e nevoie de reforme.

Rezultatul acestei acțiuni a țarului înseamnă aproape desființarea consiliului de războiu și el va fi foarte avantajos noului proiect privitor la reorganizarea armatei.

Căci când cineva se gândește la toți aceia care fură sprijiniți fiind de sus cu care poate împărțeau ghebururile și că de acum înainte ei vor fi lipsiți de protectorii lor, ei sau nu vor mai fura, sau dacă vor fura vor înfunda pușcăriile.

Punerea la retragere a 19 vechituri așa sus puse în armata rusească, e deci o lovitură dată putregaiului și va avea consecințe salutare.

— **Post de notar.** Ni-se scrie: În Gladna rom. a devenit postul de vice-notar vacant și am dori ca acel post să fie ocupat de un tânăr român. Deci dacă se va găsi să grăbească respectivul la dl protopretoare la Făget (Cottul Caraș-Severin) ca să-l substituie până la alegere. Sarariul să urcă până la 1600 cor. Cauza e foarte grabnică.

— **Grecii și Bulgarii.** Corespondentul din Salonic al »Românului dela Pind« scrie următoarele:

Astăzi 3/16 Ianuarie, poliția de aici a făcut o nouă și mult mai însemnată descoperire, anume: în pivnițele bisericii bulgărești din localitate s'a găsit un mare număr de bombe cu dinamită și de cartușe. Alături de aceste bombe s'a mai găsit și scrisorile comitetului central din Sofia cu comitetul bulgar din Salonic.

Se susține, deși lucrul nu e încă dovedit, că într'una din scrisorile găsite se scrie, că bombele erau destinate în contra grecilor și în contra clădirilor lor.

Arestările printre bulgari iau proporții îngrijitoare. Tot orașul e în fierbere.

— **Cometă.** În ziua de 8 Decemvrie, astronomul Giacobini, dela Observatorul din Nizza, a descoperit o cometă, care la 1 Ianuarie a putut fi văzută cu ochii liberi pe cerul senn al Nizzei.

Faptul a mirat pe toți astronomii, de oarece acea cometă nu a fost observată dela celelalte observatoare din Europa, nici cu ajutorul lunetelor.

Astronomii englezi din Greenwich au anunțat că această cometă, care se află acum de cealaltă parte a soarelui, va fi văzută în curând cu ochii liberi pe la sfârșitul lunei Ianuarie, când razele lunei nu vor mai împedeca strălucirea ei.

Această aparițiune a cometei Giacobini va fi și mai interesantă, căci va putea fi văzută seara, iar nu spre dimineață, când majoritatea locuitorilor unui oraș dorm.

— **Explozie pe o corabie pancerată.** Se anunță din Ri-Ianeiró că vaporul pancerat Barrosó a plecat la orele 1 cu ministrii și cu raniții Aquadabanului din Jacacanga și a sosit în Rio de Janeiro. Explozia Aquadabanului s'a întâmplat seara la orele 9 și 3/4. Aproape toți ofițerii vaporului au perit. Numărul morților e de 230 și 36 răniți. Ministrul de marină s'a dus imediat la fața locului cu o comisie examinătoare. Intre cei mulți a perit și 3 admirați de marină, Alves de Barcos căpitanul vaporului, doi căpitani de fregată, doi fotografi germani și un ziarist. Teatrele sunt închise în semn de doliu.

— **I-au cusut inima.** Se anunță din Triest: Săptămâna trecută a fost adus în spitalul din Triest un muncitor de 31 ani, *Cesaro Cavallit*, pe care un prieten al său, l-a rănit de moarte în inimă. Medicul s'a gândit una și s'a pus să-i coase inima nefericitului. Operația a reușit, și bolnavul azi e sănătos.

— **Bancnote pierite.** Poliția din Budapesta cercetează acum o întâmplare foarte ciudată. Un avocat din Budapesta cu numele Virava József, a scos eri dela o bancă 12 bucăți, bancnote de câte o mie. Ducându-se acasă le-a așezat în casa de fier. Eri după ameazi, având ceva de a plăti a deschis casa de fier ca să scoată bani, dar

spre marea lui mirare bancnotele — ca 'n palmă. S'au făcut camfor. A alergat la poliție, care caută acum unde au perit bancnotele.

— **Cocostărcul națiunii la țărnuț mării.** Cetim în *Népszava*: Aceea nădejde subțire ce s'a legat de deslegarea cât mai grăbnică a crizei, s'a făcut și ea praf. S'a isprăvit cu patria, au vândut-o, comediile cu rezistența pasivă au bancrotat, n'a mai rămas decât bățul pribegiei, să ne facem emigranți, fugari maghiari, și să ne arătăm pe la cele curți din străinătate. Să ne convingem, avem atâtea simpatii în străinătate, din care să ne hrănim până la moarte, chiar când nu facem altceva decât înjurăm pe neam și cântăm *Kosuth-nóta*. Ni-se dă acum bun prilej, să ne convingem.

Să nu uităm, că domnul Apponyi Albert, aranjatorul-prim al revoluției, și-a dat cuvântul că emigrează în America, dacă se pierde jocul. Când se reîntorc rândunelele și cocostărcii, vor afla numai fum de ruine și înzadar îl vor căuta pe cocostărcul națiunii, să se strângă în juru-i. Acesta a sburat, bătând din cioc duios pe vaporul *Canard Line* în America.

Că așa va fi, e mai mult ca sigur. Cine nu crede, citească în foile de mâne următoarea veste:

— *Apponyi în Fiume.* Vineri se vor încărca iar mai multe mii de emigranți maghiari pe vaporul din Fiume, spre America. Precum vestește *Politikai Értesítő* contele Apponyi Albert însoțit de o societate mare va merge la Fiume, să-i vadă pe emigranți.

Ce înseamnă aceasta? Că cocostărcul nației vrea să știe cum se face emigrarea? Vrea să vază față 'n față miile de maghiari, cum vor cânta *szózat*-ul în momentul sărbătoresc al plecării, și cum atunci din ochii lor, șiroaie sărate de lacrimi, vor cădea în apa și mai sărată a mării, jălându-se cu amar celor rămași pe țărnuț, cum ei trebuie să-și lase țara lor iubită, pentru că fișpanii nelegali totuși s'au instalat, și pentru că regele n'a numit minister din coaliție. Firește, alt năcaz, nu vor avea Maghiarii, aceia o mie, cari pleacă Miercuri seara, așa-i d-le conte?

Ținem de ceva curat peste puțină, ca Apponyi Albert să nu le țină, în fața acelei strălucite societăți, o vorbire emigranților. Ș'asa merg cu traistele goale, să ducă cel puțin ceva cu ei de drum. Ce fericit va fi emigrantul, dacă-și va putea pune în traistă, câte o vorbire de-alui Apponyi, de pildă ca aceasta:

— Fraților mei de sânge! Maghiari! Când pe spatele valurilor mării spumegânde, vasul vostru plutește în negura depărtării spre un țărnuț vouă necunoscut, aruncați-mi o privire de rămas bun, mie, care nu peste multă vreme vă urmez. Patria vorbește prin mine către voi, fii deslășiți de sânul ei. V'am dat în mâni bățul pribegiei, căutați-vă altă mamă. Știu, de ce mi-ați devenit necredincioși, de ce v'ați pus, voi locuitorii dintre Duna și Tisa, a văilor Tatrei, Matrii și Fratrei, pe tremurătoarele valuri. N'ați putut privi și mai departe cum Viena asuprește și îngenunchie patria, pe scumpa voastră mamă. Știu, că pentru limba de comandă maghiară, pentru ciucurii negri-galbeni dela sabiile geandarmilor ați luat bățul pribegiei, că sufletul vostru patriotic mai curând preferă să se frângă pe pământ străin, decât să se închine aici aceluși spirit călcător de legi, care v'a pus în cărcă fișpanii nelegali, care vă amenință cu primejdia socializmului, care nu vrea, ca noi să luăm în mâni frânele guvernării. Mergeți numai, iubii frați! Eu mai încerc una alta și dacă nu voi isbuti, cu vre-un vapor repede de poștă, poate vă voi ajunge. Cale bună! Cântați himnului și plecați cu bine.

Maghiarii la asta încep să plângă, cântecul lor se înecă în suspine, iar pe cuverta vaporului *Canard Line*, se ridică unul, să-i mulțumească conțelul.

— **Domnule conte!** D-Ta și tovarășii, ne-ați dat în mână bățul pribegiei. D'acea plecăm pentru că limba de comandă maghiară, nu ne-am putea sătura, nici dac'am avea-o. De ciucuri nu ni-a durut nici odată capul. Pâne ne-ar trebui, ceea-ce d'voastră nu ne veți da nici odată. Politica urmată de adunătura d'voastră numită parlament, ne-a adus aci: să luăm frunza 'n buze. Noi plecăm și vă lăsăm d'voastră patria. Mai este în ea încă atâtea putere, să vă susțină chiar de nu vă veți opri prostiile. Vezi, acum plecăm numai

o mie. Înaintea noastră s'au dus o sută de mii, după noi vor veni o sută de mii maghiari. Dar dta să nu vii, dle conte. Unde noi mergem, acolo munca cinstită, sudarea câștigă pâinea de toate zilele. Acolo, dta ai muri de foame.

Pst! Ce flecărești omul acesta? Dle căpitan, răstoarnă-i în mare pe ticăloșii aceștia.

— **Sinuciderea unui ziarist.** Dl G. Nicodin ziarist în Fălticeni, acum în urmă corespondentul ziarelor *«Dimineața»* și *«Adevărul»* s'a sinucis, eri, trăgându-și un loc de revolver în inimă.

A murit pe loc.

— **A înghețat.** Lucrătorul *Kail József* din Sikló, a tăiat ziua întreagă lemne la cărcmarul Török. Seara și-a baut tot câștigul de preste zi. De multul răchiu s'a îmbătat și mergând acasă s'a culcat în curte, unde a și înghețat. Iată ce face răchiul!

— **Dacă vrei să scapi** de boală de închietură reună, dureri de dinți și de cap, precum și de răcelile ivite prin nebăgare de samă, să folosește spre acest scop *Universal Fluid* (spirit-mentholi aromat-comp) unul dintre cele mai potrivite medicamente bune spre frecare și ungu, ce folosește mai mult, care e făcut din plante bine miroșitoare și e un medicament plăcut și astâmpărător. *Universal Fluidul* are o influință bună și la morburile vechi precum și la cele nouă și acolo unde s'a folosit și alte fluide, acesta este *neîntrecut*.

Prețul unei sticle cu o carte de îndrumare cu tot face 1 cor. 50 bani. Trimis prin poștă 2 cor., la comandarea alor 3 sticle, să trimită fără cheltuală. *Scribanek Kálmán*, farmacist la Crucea roșie Timișoara, Hunyadi-tér 27.

— **S-a deschis** prăvălia de coloniale a lui Rudolf Baumann Arad. Piața Tököly în colțul străzii Lázár Vilmos. Un izvor bun de cumpărare recunoscut pentru fructele proaspete de tot felul, apoi vin, tea și rum.

Cerând sprijinul marelui publ. rămân cu deosebită stimă: *Baumann Rudolf*.

— **Exclusiv bere de Schwehat**, cuhnă de casă admirabilă; zi de zi muzică ligănească în locul de întâlnire al inteligenței *Kovács și Noviny*.

INVITĂRI ȘI PETRECERİ.

Invitare. Domnii membri ai casinei române din Bozovici sunt priu aceasta convocați la adunarea generală ordinară, ce se va ținea la 5 Februarie st. n. 1906 după amiază la 5 ore în localitatea reuniunii.

Obiectele de pertractare:

1. Raportul comitetului.
2. Raportul casarului și bibliotecarului.
3. Darea absolutului.
4. Alegerea biuroului și comitetului.
5. Eventuale propuneri.
6. Închiderea adunării.

Bozovici, în 20 Ianuarie 1906.

Ioan Brânzeiu,
secretar.

I. Novac,
președinte.

Mulțumite publice.

Prea iubitul nostru deputat dietal Dr. Stefan C. Pop, cu ocaziunea dărei de seamă în comuna noastră Drauț a binevoit a remunera mai mulți elevi dela școalele noastre confesionale de aici, ear penru augmentarea fondului corului vocal a dăruit 20 cor.

Pentru această faptă marinimoasă în numele corului vocal și a elevilor îi exprim cea mai mare mulțumită și rog pe bunul Dumnezeu a-i răsplăti înmuit această faptă, dându-i tot odată zile senine spre a lucra cât mai mult pentru binele și prosperarea neamului românesc. *George Popa*, inv.

Cu ocaziunea concertului aranjat în 7/20 Ianuarie a. c. în Ghilad au binevoit a suprasolvi următorii domni: George Breban, mare proprietar 20 cor.; Merstorf Mátyás, notar comunal 8.50 fil.; Ioan Pinciu, protoprezb 5 cor.; Aureliu Drăgan, paroh 3.90 fil.; Tima Albu, pprietar 2.90 fil.; Kúhl Mihály, proprietar 2.40 fil.; Ioan Gruescu, învăță-

tor 1.40 fil.; Ioan Lăpădat, proprietar 1 cor.; George Usonescu, inv. 40 fil.; Kelemen Lajos, scriitor 40 fil.; pentru cari suprasolviri venim și p această cale a aduce mulțămitele noastre p. o. c. suprasolvitori.

Ghilad, în 9/22 Ianuarie 1905.

Iosif Badescu, inv.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii **Zarandeană** sunt invitați la a

VIII-a adunare generală ordinară, ce se va ținea la 11 Februarie st. n. a. c. în localitatea institutului la 2 ore p. m.

OBIECTELE:

1. Deschiderea adunării.
2. Exmiterea unei comisiuni de 3 membri pentru constatarea membrilor prezenți și a plenipotențelor.
3. Raportul direcțiunii despre starea întreprinderii și rezultatul gestiunii anului 1905.
4. Raportul comitetului de supraveghiere.
5. Deciziunea asupra comptului anual pe baza raportului comitetului de supraveghiere și darea absolutului.
6. Deciziune asupra împărțirii profitului curat.
7. Alegerea comitetului de supraveghiere pro 1906 și 1907.
8. Eventuale propuneri în senzul §. 26 lit. g) din statute.
9. Exmiterea a 2 membri pentru verificarea procesului verbal.

În lipsa membrilor recenți, adunarea, în senzul §. 23, se va ținea în 18 Febr. st. n. a. c., la locul și timpul indicat.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune în înțelesul §-lui din statute, la cassa institutului acțiunile și documentele de plenipotență, cel mult până la 10 Febr. 1906. Acțiunile se pot depune și la cassa societ. Crișana în Brad și reversele sunt a se înainta până la datul indicat.

Baița, la 13 Ianuarie 1906.

Dr. Ioan Radu m. p. George Drăgan m. p.
președinte. dirige rt.

BIBLIOGRAFIE.

„**Lucafăru**”, institut de arte grafice editură, Budapesta IV. strada Molnár Nr. 10. Editează:

„**LUCAFĂRUL**”, revistă pentru literatură și artă, cea mai răspândită și îngrijită revistă ilustrată românească. Apare de 2 ori pe lună, având de colaboratori cei mai distinși scriitori români. Directori: A. Ciura, O. Goga, C. Tâslăuanu.

Abonament:

Ediția simplă: 1 an 12 cor. 6 luni 6 cor.
Ediția de lux: 1 an 26 cor. 6 luni 10 cor.
Pentru preoți săraci, învățători și studenți: 1 an 7 coroane.

NUELUȘA, revistă umoristică și satirică ilustrată. Apare în mărime de cel puțin 12 pagini ilustrate bogat.

Abonament:

Pe 1 an 8 coroane 6 luni 4 coroane.
Pentru preoți săraci, învățători și studenți:
Pe 1 an 6 coroane 6 luni 3 coroane.

Volume editura „Lucafăru”:

O. Goga:	Poezii	2 cor.	—
	ed. de lux	3	—
I. Agârbiceanu	«Dela Țară»	1	50
I. Ciocârlan	«Traiul nostru»	1	50
A. Ciura:	«Icoane»	1	20
Z. Bârsan:	Ramuri	2	—
M. Gorki:	Nuvele	1	—
Révai K.:	Coșbuc Költmenyei	1	—

— Porto pentru 1 volum 10 fil. —

Ilustre cu motive românești, seria de 20 bucăți 1 cor. 20 fil. franco.

„Concepțiunea Mariei” — „Madona Sixtină”, tablouri artistice, franco, 1 coroană.

A apărut și se află de vânzare (prețul filer. plus porto 10 fileri) la administrația zărilor „Tribuna” interesantul studiu:

„Die Bedeutung des Romänischen Elementes im Vörkerconcerte Europas in Einem Patriotem”.

Broșura aceasta scrisă nemțește este bună și în cercurile înalte politice din țară ca străinătate să facă cunoșcuți pe românii.

ULTIME ȘTIRI.

Osândiți. Oradea Mare, 26 Ianuarie. Curtea cu jurați a judecat azi în procesul tinerei cusătorese Braun Berta din Ermihályfalva, care înainte cu 5 luni a împușcat în spate pe învățătorul Dersi Gyula, din răsunare, că acesta o părăsise după ce se iubitise cu ea, având împreună și un copil. Jurații aflându-o vinovată, judecătorii au osândit-o la 9 luni temniță, socotind și cele 5 luni, de când stă arestată.

Arestați. Budapesta, 26 Ianuarie. Poliția de aici a arestat pe Straus Mihály, Mor Marcel și Pogesz Alajos, dovediți vinovați în afacerea bancrutei Straus.

Sinucis. Temes-Slatina, 26 Ianuarie. Notarul cercual Janky Aladár, s'a sinucis trăgându-și un pistol de revolver. Nu se știe de ce, nelăsând el să scrie o scrisoare.

Revoluționari împușcați. Petersburg, 26 Ianuarie. În Livland o parte dintre răsculați au capitulat, alții au fugit în păduri. Capetenile prinse au fost împușcate. La tribunalul din Fellin de asemeni au fost osândiți și împușcați și spânzurați în totală 45 revoluționari.

Economie.

Arad, 26 Ian.

RĂZBOIU VAMAL CU SÂRBIA.

Intâmplarea cea mai însemnată de peste săptămână a fost că între țara noastră și între țara Serbia ivindu-se neînțelegeri, la încheierea voielilor lor de vamă, a izbucnit războiul vamal vama dela hotarele Serbiei s'a închis. Cauza acestor neînțelegeri e că Serbia cu Bulgaria a legat întreolaltă pe ascuns așa numită uniune vamală și n'a mai voit să mai încheie învoială cu Austro-Ungaria în condițiunile din trecut, ci au pus în aceasta uniune condiții mai favorabile pentru dânsa și firește mai rele pentru țara noastră. Dăci cearta.

Știrile mai noi sunt următoarele:

Belgrad, 25 Ianuarie.

Ministrul președinte sârb Stojanović a declarat, că închiderea vămii din partea Austro-Ungariei o privește de călcare a contractului din partea Austro-Ungariei, la care guvernul sârb va răspunde în acelaș fel: va închide vama pentru mărfurile ce vin din monarchie. În Belgrad a fost ieri o mare adunare de neguțători, cari au votat încredere guvernului. În toată țara de altfel se așteaptă adunări și demonstrații contra Austro-Ungariei.

Budapesta 25 Ianuarie.

Bud. Hirlap de ieri crede a ști, că la spatele Serbiei stă Țara-Nemțească, care ar vrea să pună ea mâna pe piețele din Balcani. În Sârbia se fac acum planuri, cum

să se poată strica mai ales comerțul cu Austro-Ungariei.

În România prețul porumbului s'a ridicat mult; de unde în toamnă el se vindea cu 50 lei kila, astăzi prețul kilei variază între 58-65 lei.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 24 Ian. —

Incheierea la 12 ore.

Grâu pe Aprilie 1906 (100 cigr.)	17.12—17.14
Secară pe Aprilie	14.00—14.02
Orz pe Aprilie	14.76—14.78
Cucuruz pe Mai	13.94—14.96
Grâu de toamnă pe 1906	16.88—16.90

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Aprilie 1906	17.16—17.18
Secară pe Aprilie	14.00—14.02
Ovăs pe Aprilie	14.88—14.90
Cucuruz pe Mai	13.88—13.90
Grâu de toamnă pe 1906	16.92—16.94

Piața din Arad.

S'au vândut:	(100 klg.)
1500—1800 miji metrici grâu cor.	16.00—16.20
200—250 „ „ cucuruz „	14.20—14.40
Semnare nominală secară:	13.60—13.80
„ „ orz:	14.10—14.20
„ „ ovăs:	13.50—13.60

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor. 158.—
„ „ „ mic	„ 160.—
„ brat „ mare	„ 156.—
„ „ „ mic	„ 158.—

Bursa de buncat din Timișoara

Grâu: 78—100 kigr.	Cor. 15.60—15.70
79— „ „ „ „	„ „ „ „
Secară: 100 „ „	12.60—12.70
Orz: „ „ „ „	13.20—13.30
Ovăs mercantil 100 kig.	13.40—13.70
„ cernut „ „ „	„ „ „ „
Cucuruz nou „ „ „	13.00—13.10
„ vechia „ „ „	„ „ „ „

Tirgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chigr. — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chigr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chigr 126—128 fil.; Calitate sârbească: grei, părechea peste 260 klg. 127—128 fil.; mijlocii părechea 240—260 chigr. greutate 130—132 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Posta redacției.

G. Costescu, preot. Monion. „Voința Națională”, Conservatorul, 49 lei.

Posta administrației.

Niculae Giurgiu. Felső-Gezés. Foia de aici se expediază regulat.

G. C. Ds-Foró. Adresa e: Budapest, IV. Molnár u. 10.

Petru Gubaș, B. Gyula. Am primit 4 cor. ab. pe 1906.

T. P. Kizdia. De aici se expediază foia regulat. Cauza va fi poșta.

R. P. Berliște. Noi n'am sistat foia. Merge regulat.

Ion Savi, Ság, Cineva în numele d-tale a trimis îndărăt foia. Am și pus fășia în n-rul de azi. Caută cine a scris pe ea că nu voiești a primi foia, ca noi să putem face arătare în contra lui la direcțiunea poștei. Pe 1906 n'ai plătit nimic.

I. C. r. B. Mircovaș. Am primit 2 cor pe 1906.

V. P. Glogon. De aici se expediază foia regulat.

Redactor responsabil: Sever Boou.
Editor-proprietar: George Nichia.

Numai într'o casă,

în care copii sunt sănătoși și viguroși, domnește fericire și mulțămire. Unul dintre cele mai bune mijloace pentru a avea copii sănătoși este EMULZIUNEA alui SCOTT, o emulziune din cea mai bună unsoare de pește medicinală din Norvegia mestecată cu hipofosfiți de var și natron. Unde se folosește EMULZIUNEA alui SCOTT, acolo nu se află copii debili ori bolnavicioși și în creștere înapoiați.

Toți copii o iau bucuroși, căci EMULZIUNEA lui SCOTT e dulce și plăcută și e mistuibilă și pentru stomacul celui mai debil copil. Pescarul cu bogatul cel mare este semnul care garantează procedura veritabilă a lui Scott.

Se poate căpăta în ori ce apotecă.

Cu provocare la aceasta carte, pe lângă trimiterea a unor timbre de 75 fileri, trimiț fără altă cheltuială 1 sticlă de probă.

Apoteca orășânească a lui Emil Budai
Budapesta, IV., strada Vác nr. 34—30.

Prețul unei sticle originare e de 2.50 cor.

La administrația „Tribunei” să află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma” de Russu Șirianu Cor. 2—	plus 10 fil. porto
„Povestiri și schițe” de S. Secula 1.—	5 „ „
„Nuvele” de Emil Zola Cor. 0.40	5 „ „
„Scolarul declamator”	0.50 „ 5 „
„Stropi de roană”	1.— „ 10 „
„Aur” Const Hodoș	1.50 „ 10 „
„Telegrama” farză în 3 acte	0.30 „ 3 „
„Amicul Poporului” T. Vuiculescu	1.— „ 10 „

CONCURS.

În cancelaria notarială din Metesd (com. Alba-Inferioară) cu 1 Februarie a. c., să primește pe lângă condițiuni favoritoare un practicant sau notar cercual.

Limba română se pretinde. — Doritorii de-a ocupa acest post să se adreseze subscrisului. — Metesd, în 16 Ianuarie 1906.

IOAN CISMAȘ,
not. cerc.

Avocun!

Averea mea proprie în comuna Székás-Offelia

25 holde katastrale
și casă cu duchian;

din acest pământ 23 holde e arători și 2 holde e livez

se vinde din mână liberă.

Voitori de a cumpăra se ostenească la subscrisul de a se tocni.

Pământul se vinde și deosebit de casă. La caz de nu s'ar vinde până în prima lui Martie, se dă în arândă.

IOAN ARDELEAN,

Asociațiunea de economii și ajutor din Ghiroc.

CONVOCARE

Domnii membrii ai Asociațiunei de economii și ajutor din Ghiroc, sunt convocați prin aceasta la a

VIII-a adunare generală ordinară

care se va ținea în 12 Februarie st. n. 1906 la 2 oare d. a. în localitatea școlii a II-a din loc.

Obiectele adunării:

1. Raportul direcțiunii și a comitetului de revisiune despre gestiunea anului 1905.
2. Aprobarea bilanțului și decideră asupra venitului curat.
3. Darea absolutoriului direcțiunii și comitetului de revisiune pe anul 1905.
4. Alegerea comitetului de revisiune.
5. Eventuale propuneri.

Ghiroco, la 21 Ianuarie 1906 st. n.

Direcțiunea.

Active.

Casa în numerar	71 60
Cambii escomptate	29789
<hr/>	
	29860 60

Contul Bilanțului.

Pasive.

Capital social incurs	18363 60
Fond de rezervă	6252 45
Depuneri	2422 69
Creditori	600
Profit curat	2221 86
<hr/>	
	29860 60

Spese

Contul Profitului și Pierderilor

Venite

Interese după depuneri	185 94	Interese de escompt	2052 34
Interese creditorilor	45 30	Provisiuni	1026 17
Contribuțiuni	378 57	Competință de scris	175 80
Remunerațiuni	260	Taxe de întârziere	15
Chirie și încălzit	60		
Spese diverse	117 64		
Profit curat	2221 86		
<hr/>			
	3269 31		3269 31

Ghiroco, la 31 Decembrie st. n. 1905.

Petru Rotariu m. p.
președinte.

Atanasiu Baicu m. p.
director.

Vasilie Avramuțu m. p.
carnar.

MEMBRII DIRECȚIUNEI:

Lazar Cărbunariu m. p.
Josif Gaitia m. p.

Georgie Rotariu m. p.
Ioan Ruja m. p.

Ioan Stoia m. p.
Nicolae Buraescu m. p.

Titus Miu m. p.
Trifu Ruja m. p.

Subsemnatul comitet am examinat contul prezent al bilanțului, precum și cel al venitelor și sarcinilor și confruntându-l cu registrele principale și auxiliare purtate în bună regulă, le-am găsit cu acelea în consonanță și exacte.

COMITETUL DE REVIZUIRE:

Bosioc Miu m. p.

Nicolae Aga m. p.

Trifu Andrașiu m. p.

Aurel Conda m. p.

Josif Buibasiu m. p.

Asigurări contra focului: case, bucate, mobile, vestminte, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSSYLVANIA“

primese oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal, — și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termen fix, rente, zestre pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment în ziua morții întemplate;

2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.;

3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, recvisite ș. a. prin spargere;

4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, cucuruz, ovăș, viș (vinea), plante industriale: cânepă, in, himeț, nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercuale mai în fiecare comună și direct prin

Agentura principală „TRANSSYLVANIA“ în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 399.

Asigurați contra grindinei: cucuruzul, grăul, secara, ovăzul și toată economia!

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în Arad, — strada lemnului (Fa-utca) — No. 1. o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunând de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o Austro-ungaria, Germania și America o o

mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public

o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o

din material de prima clasă și pe lângă prețurile cele mai avantajoase. o o o

In special fabric, diverse mașini de sămărat, secerat, sfărâ-mătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țiglarit mic și mare, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinăriilor sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrol, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparațiuni de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit și prompt. o o o o o o o o

Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul morții, spese de înmormântare!

Asigurați contra furăturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de pret!